

Šamas – pats didžiausias upinis plėšrūnas. Įžymaus zoologo Bremo duomenimis, šios žuvies ilgis siekia 3 metrus, o svoris – 230 kilogramai. Remiantis kitais šaltiniais, šie skaičiai yra ryškiai sumažinti. Pavyzdžiui, enciklopedijose tvirtinama, kad šamo ilgis siekia 5 metrus, o amerikiečių zoologas Deividas Villeris savo knygoje “Žuvys – žudikės” rašo, kad šių žuvų ilgis yra 6,3 metrai. Kai kuriuose vandens telkiniuose pasitaiko egzempliorių, sveriančių puse tonos. Šamai gyvena praktiškai visose dideliuose upėse, ežeruose ir tvenkiniuose – nuo pietinių šalių iki Tolimųjų Rytų. Taip pat paplitę ir Europoje – išskyrus šiaurines šalis. Yra šamų Kanadoje, JAV (Misisipė) ir Lotynų Amerikoje (Amazonė).

Pasak Sabanevo, geromis sąlygomis šamai užauga labai dideli. Baltijos baseino upėse, taip pat, kaip ir aukštutinės Volgos intakuose, jie retai kada būna didesni nei 5 (82 kg) pūdų, bet Odere gausu didelių šamų. 1830 metais buvo pagautas 400 kg, tai yra beveik 25 pūdų egzempliorius. Patys didžiausi šamai gyvena, arba tiksliau gyveno, Dnepre, kur, pasak liūdininko Keslero, buvo pagautas (penkiasdešimtais metais) šamas, kurio ilgis buvo daugiau nei 2 sieksniai (4,25 m) ir svėrė 18 pūdų (295 kg). O Dnestre, pasak to pačio ichtiologo, pagautas šamas siekė 20 (328 kg) pūdų. Desne, Dnepro intake, ir dabar papuola 10 pūdų (164 kg) egzeplioriai. Tiesa, įžymus Astrachansko medžiotojas Vite prisimena šamą, svėrusį 15 (246 kg) pūdų, bet apskritai Volgos žemupio šamai palyginus yra maži. O nedideliuose Volžskovo baseino upėse šamų būna daugiau ir jie stambesni, nei pačioje Volgoje, išskyrus jos žemupį. Dabartiniu metu išskirti galima Dneprą ir Doną, kuriuose didesni nei 12 (197 kg) pūdų šamai lyg ir nesutinkami. Urale (ir matyt Kure) didesni šamai siekia 10 (164 kg) pūdų. Ežeriniai šamai visada būna mažesni nei kaimyniniai upiniai šamai. Žymiai stambesni veisiasi Dnepre, Done (iki 250 kg). **Pats didžiausias šiuolaikinis šamas** Seniai buvo tokie laikai, kai šimtakilogramį šamą žvejai laikė įprastu laimikiu. Pabaigoje dvidešimto amžiaus

dešimtakilogramis “šamiukas” (pagal A.Sabanevą) – žvejo gyvenime buvo reikšmingas įvykis. Todėl iki šiol stulbina italo Armando Frizero pasisekimas. Jis nedideliame šiaurės Italijos ežere pagavo 150 kg šamą.

Šiaurės Italijos vietovės – Po ir Adijos upių baseinai, nusėti nedideliais, bet švariais ir giliais ežerais, kurie įžymūs savo šamais. 50 kg egzempliorius čia ne retenybė. Pirmesnis Armando rekordas – 85 kg šamas. Be to, pradžioje 90-tųjų metų į vietinių žvejų-pramoninkų tinklą papuolė 200-kilogramis šamas! Taip kad italo pasisekimas buvo neatsitiktinis. Dėl viso pikto, ruošdamasis žvejybai, žvejys tikėjosi pagauti “rimtą” žuvį ir pasiėmė: specialią meškerę, skirtą jūrinei žvejybai, 300 m 0,6 mm diametro tvirtos žvejybinės virvės, 100-gramį svarelį. O susigundė šamas-monstras negyva žuvimi. “Žuvelė” buvo – sardinė 30 cm ilgio. Armandas pasakoja, kad stambūs šamai griebia tik didelį masalą. Anksčiau jis naudojo 40 cm karpius arba 25 cm kuojas.

Įrankiai buvo užmesti į skaidrų Lago di Poeze vandenį, netoli Martelago miesto, kur gyvena Armandas Frizeris. Nespėjus sardinei nugrimzti į 5 metrų gylį, žvejys pajuto super galingą truktelėjimą. Įrankiai nepavedė ir išlaikė pirmuosius giganto smūgius. Tris su puse valandos “vežiojo”šamas Armando valtį per ežerą. Žvejai, kurie žvejojo šalia, paliko savo meškeres ir atėjo Armandui į pagalbą. Bendromis jėgomis užtraukė šamą ant seklumos, iš kurios keturi žvejai vos ne vos ištempė jį į krantą.

Oficialūs išmatavimai davė fantastiškus rezultatus – ilgis 2,5 metrų – svoris 157 kilogramai! Absoliutus rekordas, kurio dar niekas nesumušė. Šamas-milžinas buvo pagautas 1994 metais. Pagal Armandą milžino mėsa buvo pakankamai skani. Ichtiologo nuomone, greičiausiai todėl, kad žuvies amžius buvo palyginus nedidelis – 20-25 metai.